

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/48/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112206595
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8112206595.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bratislava, Karadžičova 10, IČO: 35763469, zastúpený: JUDr. Oliver Baláž, advokát, so sídlom Bratislava, Zámocká 10, p r o t i žalovanej: K. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom V., B. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov 5, Prešov, zastúpenému JUDr. Igorom Šafránkom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 559,48 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 222,56 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne od 6.3.2010 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 78,07 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Ostatní účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 5.3.2012 sa domáhal zaplatenia istiny vo výške 559,48 Eur s úrokmi z omeškania 9% ročne od 6.3.2010. Uplatňoval si tak zaplatenie faktúr za poskytnuté komunikačné služby vrátane poplatkov za upomienky 3 x 1,66 Eur a požadoval aj o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 Eur.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila a na pojednávanie sa napriek riadnemu a včas doručenému predvolaniu nedostavila, súd preto s poukazom § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) konal v jej neprítomnosti.

Do konania o zaplatenie zmluvnej pokuty vstúpil ako vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorý so žalobou o zaplatenie zmluvnej pokuty nesúhlasil. Dohodnutú zmluvnú pokutu považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku a poukázal aj na ustanovenie § 53 a ods. 1 OZ, ktoré vzhľadom na viaceré právoplatné súdne rozhodnutia o nepriznaní zmluvnej pokuty z dôvodu jej vyhodnotenia ako neprijateľnej zmluvnej podmienky nedovoľujú žalobcovi jej úspešné uplatňovanie na súde.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka, zmluvou o pripojení zo dňa 16.6.2008 s dodatkom, faktúrami č. 7901411386, 7902422974, 7903437007, 7904456412, 7001558676, pokusom o zmier, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T - mobile Slovensko a.s. a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu T - Mobile Slovensko a.s. uzavrel so žalovanou dňa 16.6.2008 zmluvu o pripojení. Na základe tejto zmluvy bola žalovanej poskytnutá SIM karta s prideleným telefónnym č. 0910480035. Toho istého dňa bol k uvedenej zmluve uzavretý aj dodatok „VO VEĽKOM 100“, ktorým bol žalovanej odpredaný mobilný telefón značky NOKIA 6300 za 1,- Sk (0,03 Eur). Žalovaná sa zaviazala týmto dodatkom zotrvať v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť svoje zmluvné povinnosti (bod 1 písm. b/ spomínaného dodatku). V bode 4 bolo uvedené, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu, ktorá bola konkretizovaná v tabuľke č. 1 vo výške 10.000,- Sk (331,94 Eur).

Žalovaná neuhradza riadne faktúry za poskytnuté telekomunikačné služby. Konkrétne jednalo sa o faktúru č. 7901411386 vo výške 93,25 Eur za obdobie od 15.1.2009 do 14.2.2009 so splatnosťou 5.3.2009; č. 7902422974 vo výške 57,55 Eur za obdobie od 15.2.2009 do 14.3.2009 so splatnosťou 5.4.2009; č. 7903437007 vo výške 75,08 Eur za obdobie od 15.3.2009 do 14.4.2009 splatnou 5.5.2009 a faktúrou č. 7904456412 splatnou 5.6.2009 jej bol za oneskorenie platby vyúčtovaný poplatok 1,66 Eur. Tento poplatok bol zaúčtovaný aj v predchádzajúcich dvoch faktúrach.

Ďalšia faktúra č. 7001558676 sa týkala zmluvnej pokuty vo výške 331,94 Eur. Uvedená faktúra sa stala splatnou 5.3.2010.

Dňa 1.7.2010 došlo k zlúčeniu spoločnosti T - Mobile Slovensko a.s. so žalobcom, ktorý sa tak stal jeho právnym nástupcom. Listom zo dňa 29.5.2009 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú pokusom o zmier na úhradu vyššie citovaných faktúr do 12.6.2009. Zároveň v tomto liste uvádza, že pokiaľ nedôjde k úhrade faktúr do uvedeného dátumu, odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty poskytnutej na úhradu, spoločnosť T - Mobile Slovensko a.s. odstupuje od zmluvy o pripojení. Je teda nesporné, že právny predchodca žalobcu odstúpil od zmluvy o pripojení dňa 13.6.2009.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Odstúpenie od zmluvy bolo dohodnuté vo všeobecných podmienkach poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb právneho predchodcu žalobcu, ktoré nadobudli účinnosť 1.1.2008 a to v čl. 15 bode 15.2. Podľa toho zmluva zaniká aj odstúpením (písm. c/).

Podľa bodu 15.3 písm. b/ spoločnosť T - mobile môže odstúpiť od zmluvy, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti tejto ceny.

Podľa Občianskeho zákonníka sa v dôsledku odstúpenia od zmluvy zmluva zrušuje od začiatku (ex tunc) a tým zanikajú aj práva a povinnosti zo zmluvy. Právny predchodca žalobcu síce vo svojich

všeobecných podmienkach v čl. 15 bod 15.12 uviedol, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje ku dňu doručenia písomného oznámenia druhej zmluvnej strane, súd však toto zmluvné dojednanie vyhodnotil ako neplatné s poukazom na § 54 ods. 1 OZ a § 39 OZ.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Nemožno pochybovať o tom, že predmetná zmluva o pripojení je spotrebiteľskou zmluvou, ako to vyplýva z § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy teda v znení OZ účinnom od 1.1.2008. Podľa citovaného ustanovenia totiž spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka nepochybne zhoršujú jeho postavenie. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy o pripojení sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti nie je možné prehliadnuť, že je to dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu (ako štandardnú, typovú zmluvu) a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď). Spotrebiteľ pritom nemal žiadnu možnosť ovplyvniť obsah zmluvy a preto do právneho poriadku boli zakotvené ustanovenia poskytujúce ochranu právam spotrebiteľov (§ 52 a násl. OZ), ale aj v iných osobitných predpisoch, čo je v súlade s európskou judikatúrou poukazujúcou na faktickú nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii. Súdom teda prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí nepríjemné podmienky a tak naplniť cieľ čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS: postarať sa, aby spotrebiteľov nepríjemné klauzuly v zmluvách nezaväzovali. Súd teda dospel k záveru o zrušení zmluvy o pripojení ex tunc v dôsledku odstúpenia od zmluvy a preto je na mieste aplikácia § 457 OZ. V zmysle neho účastníci zrušenej zmluvy by si mali vrátiť navzájom poskytnuté plnenie. Žalovaná užívala telekomunikačné služby právneho predchodcu žalobcu a preto má za ne zaplatiť ich cenu, ktorá zodpovedá dohodnutej cene služieb a je v súlade s príslušnými faktúrami, avšak s výnimkou poplatkov za oneskorené platenie (3 x 1,66 Eur). Keďže zmluva od začiatku sa zrušila, zrušili sa tým aj všetky dohodnuté poplatky vrátane spomínaného poplatku za oneskorenie platby.

Súd teda považoval za dôvodné žalobe o zaplatenie sumy 227,54 Eur vyhovieť vrátane úrokov z omeškania, ktoré boli priznané v rozsahu ich uplatnenia s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2009 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty je samostatným nárokom. Zmluvná pokuta je upravená v § 544 OZ.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Vzhľadom na už vyslovený záver o zrušení zmluvy o pripojení s účinkami ex tunc, čo má za následok zrušenie aj dohody o zmluvnej pokute súd žalobu zamietol aj v tejto časti. Zároveň však je potrebné poukázať na to, že nepochybne existujú už viaceré právoplatné súdne rozhodnutia, ktorými žaloba o zaplatenie zmluvnej pokuty bola zamietnutá z dôvodu, že dohodnutú zmluvnú pokutu súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vyplýva to napríklad aj z rozsudku tohto súdu č.k. 11C 134/2012-34 zo dňa 3.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.10.2012.

Podľa § 53 a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53 a ods. 1 OZ teda obsahuje zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania najmä neuplatňovať ich plnenie na súde a neprijímať plnenie z nich. Tento zákonný zákaz sa pritom vťahuje aj na používanie podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž nemá možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené a pritom často vzhľadom na ich právnický jazyk a ich rozsiahlosť nemá možnosť pochopiť ich obsah. Preto aj z toho dôvodu by nebolo možné uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty poskytnúť právnu ochranu.

Súd bolo toho názoru, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré v konaní vystupuje ako vedľajší účastník na základe špeciálnej právnej úpravy, ktorým je zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods. 4) môže vstúpiť len do časti súdneho konania, v danom prípade konania o zaplatenie zmluvnej pokuty. Ide totiž o samostatný nárok, ktorý len preto, že žalobca ho uplatnil v jednej žalobe spolu s nárokom na zaplatenie ceny služby rieši sa v jednom súdnom konaní. Popretie tohto princípu by znamenalo, že napr. v konaní o náhradu škody z dopravnej nehody proti škodcovi, ak by žalobca uplatňoval aj iný nárok napr. náhradu nemajetkovej ujmy, nemohla by vystupovať príslušná poisťovňa, ktorá by mala plniť z povinného zmluvného poistenia v danom konaní ako vedľajší účastník, čo by zrejme bol nelogický záver. Vedľajší účastník má pritom rovnaké práva ako hlavný účastník vrátane práva na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (č.l. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci občianskeho súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie advokátom a samozrejme má aj právo na náhradu trov konania, ku ktorým podľa § 137 ods. 1 O.s.p. patrí aj náhrada trov právneho zastúpenia.

Žalovaná bola teda úspešná v konaní o zaplatenie zmluvnej pokuty a keďže vedľajší účastník vstúpil len do tohto konania súd mu s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. priznal aj náhradu trov právneho zastúpenia. Vykonané boli dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie písomného vyjadrenia dňa 9.9.2012. Vychádzané bolo z tarifnej hodnoty 331,94 Eur, pričom tarifná odmena za 1 úkon podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších noviel predstavuje 24,90 Eur. Pripočítaný bol aj režijný paušál 7,63 Eur podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky a napokon 20% DPH

(13,01 Eur) s poukazom na § 18 ods. 3 vyhlášky. Úhrne priznané trovy právneho zastúpenia predstavujú 78,07 Eur.

Náhradu trov konania si uplatnil aj žalobca, avšak keďže bol neúspešný v prevažnej časti uplatneného nároku, súd mu túto náhradu trov konania s poukazom na § 142 ods. 2 O.s.p. nemohol priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.